

РЕШЕНИЕ

№ 3996

гр. София, 20.07.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав,** в публично заседание на 01.07.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разглежда дело номер **13135** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл. 203 и следващите от АПК вр. чл. 1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на [фирма] със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет. 1, ап. 3, представлявано от М. Д. Р., с която е предявен иск срещу Държавен фонд „Земеделие“ за заплащане на сума в размер на 507.05 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди – пропуснати ползи, определени като законна лихва по чл. 86 от ЗЗД за забавено плащане по заявка за плащане № 05/22/200916/83006/07.04.2017г. за периода от 07.07.2017г. до 08.08.2018г. В исковата молба се твърди, че на 07.04.2017г. е подадена Заявка за плащане №95/22/200916/83006/07.04.2017г. по схема „Училищен плод“ за сумата от 65359.25 лева без ДДС. На 26.07.2017г. са възстановени разходи по заявката за плащане в размер на 59 436.28 лева без ДДС по посочената банкова сметка на дружеството. Одобрената и изплатена финансова помощ е в посочения размер, като за същия отчетен период не е одобрена финансова помощ в размер на 5798.61 лева, представляваща стойността на доставени 1972.30 кг. круши, които са приети за недопустими на основание чл. 9, ал. 1 от Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения – схема „Училищен плод“ и схема „Училищно мляко“. Отказът е отменен при обжалване по административен ред в частта му по т. 2 и вместо него е постановено одобрение на изплащането на финансова помощ в размер на 4586.40 лева

за доставка на 1300 кг. круши. На 08.08.2018г. е извършено плащане в размер на 4586.40 лева по банковата сметка на дружеството, което представлява финансова помощ в размер на 3822 лева за доставка на 1300 кг. круши и 764.40 лева ДДС. За периода на забавеното плащане се претендират имуществени вреди в размер на лихвата, определена по чл. 86 от ЗЗД за периода от 07.07.2017г. до 08.08.2018г. в размер на 507.05 лева и законната лихва от предявяване на иска до окончателното плащане. Доводите се поддържат в хода на съдебното производство от управителката на търговското дружество. Представени са писмени бележки. Направено е искане за присъждане на разноски.

Ответникът – Държавен фонд „Земеделие“ в отговор на исковата молба излага доводи за частична недопустимост, алтернативно за неоснователност и недоказаност на исковата претенция. Счита, че е недопустимо кумулирането на лихва върху лихва. Относно фактическият състав на отговорността по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ посочва, че административният акт е отменен на 29.12.2017г. и претенцията за периода от 07.07.2017г. до 29.12.2017г. е недопустима, алтернативно неоснователна. Не се доказва и вредоносен резултат и причинно – следствена връзка, защото остатъкът от сумата е платен на 08.08.2018г. В отменителния акт не е посочен срок, в който фондът дължи произнасяне. Произнасяне има по постъпило на 21.06.2018г. искане от [фирма] в разумен срок от малко повече от месец. Доводите се поддържат в хода на съдебното производство от юрисконсулт Г.. Направено е искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор Малинова от СГП дава заключение, че исковата претенция е основателна и следва да бъде уважена.

От фактическа страна се установява, следното:

[фирма] е подало до ДФ „Земеделие“ заявка за плащане с рег. № 05/22/200916/83006/07.04.2017г. за отчетен период от 01.03.2017г. до 31.03.2017г. по схема „Училищен плод“.

С уведомително писмо с изх. № 01 – 2600/4827 от 10.08.2017г. на зам. изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ за одобряване на заявката за плащане ищецът е уведомен, че за отчетния период се одобрява сумата от 59 438.30 лева и се отказва финансова помощ в размер на 5 798.61 лева, представляваща стойност на доставени 1972.30 кг. круши, декларирани като закупени от област П..

На 26.07.2017г. са възстановени разходи по заявката за плащане в размер на 59 436.28 лева без ДДС по посочената банкова сметка на дружеството.

По подадена на 15.08.2017г. жалба на [фирма] е издадена Заповед № РД20 -184/29.12.2017г. на министъра на земеделието, храните и горите, с която е отменено уведомително писмо с изх. № 01 – 2600/4827 от 10.08.2017г. на зам. изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ в частта, в която не е одобрена финансова помощ, представляваща стойността на доставени 1300 кг. круши. За останалите 672.30 кг. круши е направен отказ за финансиране. Със заповедта преписката е върната на ДФ „Земеделие“ за произнасяне по същество по заявката за плащане.

На 21.06.2018г. е подадено изрично искане от [фирма] до изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за възстановяване на сумата от 5798.61 лева без ДДС за 1972.30 кг. круши за отчетен период от 01.03.2017г. до 31.03.2017г.

На 02.08.2018г. е изготвена докладна записка на зам. изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ до изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, в която е посочено, че сума в размер на 4586.40 лева за 1300 кг. круши следва да бъде изплатена на „Ню

проджектс консулт“ във връзка със Заповед № РД20 -184/29.12.2017г. на министъра на земеделието, храните и горите.

На 08.08.2018г. е извършено плащане в размер на 4586.40 лева по банковата сметка на дружеството, което представлява финансова помощ в размер на 3822 лева за доставка на 1300 кг. круши и 764.40 лева ДДС.

Спор по така изброените факти между страните не съществува.

От правна страна, съдът намира следното:

Отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е обусловена от кумулативната даденост на три елемента на правопораждащия я фактически състав: 1.незаконосъобразност на акт, действие или бездействие на ответника при или по повод изпълнение на административна дейност; 2. вреди - имуществени или неимуществени и 3. пряка причинна връзка между първия и втория елемент. Отговорността е безвиновна (по аргумент от чл.4 ЗОДОВ).

По отношение на първия елемент – отмененият отказ за плащане представлява властнически акт на административен орган при неговата административна дейност. Неговата незаконосъобразност е установена с акт на по-горестоящия административен орган при оспорване по административен ред. Уведомително писмо с изх. № 01 – 2600/4827 от 10.08.2017г. на зам. изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ е отменено със Заповед № РД20 -184/29.12.2017г. на министъра на земеделието, храните и горите, в частта, в която не е одобрена финансова помощ, представляваща стойността на доставени 1300 кг. круши за сума в размер на 4586.40 лева и преписката е върната на ДФ „Земеделие“ с указания за одобряване на заявката. Така първият елемент на отговорността е изпълнен.

Съдържанието на понятието „вред“ не е дефинирано от законодателя въпреки употребата му в редица разпоредби на Закона за задълженията и договорите. Според трайното разбиране, наложило се в теорията и в съдебната практика, вредите са последици от засягане на субективни права, на защитени от правото блага, които не са предмет на права, както и от накърняване на фактически отношения, които правото защитава. Вредата представлява смущение, накърняване или унищожаване на благата на човека, представляващи неговото имущество, права, телесна цялост и здраве, душевност и психическо състояние.

Имуществените вреди представляват разликата между имуществото на кредитора след засягане на благото и това, което би имал, ако нямаше засягане. Те са два вида - претърпени загуби и пропуснати ползи. В разглеждания случай се претендират пропуснати ползи – осуетяване на възможността ищецът да ползва и получи приход от паричните си средства. По силата на чл.19, ал.4 от Наредбата за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения – Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко" Държавен фонд "Земеделие" изплаща одобрените суми на заявителя в срок до 3 месеца от подаване на заявката. Спорната заявка за плащане е подадена на 07.04.2017г. Незаконосъобразният административен акт е произнесен на 10.08.2017г., отменен на 29.12.2017г.

При спазване на срока по чл.19, ал.4 от Наредбата сумата по заявката за плащане с дата 07.04.2017г. е следвало да бъде изплатена на ищеца най-късно на 07.07.2017г. Плащането е осъществено на 08.08.2018г. За този период дружеството е било лишено от възможността да ползва собствените си средства в размер на 4586.40 лева. Така ищецът е понесъл вреди във формата на пропуснати ползи, чийто минимален и

неподлежащ на нарочно доказване размер е този, равен на размера на законната лихва за периода на задържане на сумата. Липсата на необходимост от доказване на вреди в размер на законната лихва произтича от нормата на чл.86, изр.1 ЗЗД. Само в случай, че кредиторът твърди претърпени вреди в по-висок размер и претендира тяхното заплащане от своя длъжник, той ще следва да стори това в исково производство по общия ред (арг. чл.86, изр.2 ЗЗД).

Съдът, по реда на чл.162, пр.1 ГПК, като съобрази, че не са необходими специални знания от областта на науката, изкуството, техниката или занаятите, изчислява размера на законната лихва върху сумата от 4586.40 лева за процесния период 07.07.2017г. – 08.08.2018г. и определя същия на 507.09 лева, с оглед на което, исквата претенция в размер на 507.05 лева е изцяло доказана.

Относно третата предпоставка - причинна връзка между незаконосъобразния акт на орган на ответника и настъпилия вредоносен резултат:

Доказана е причинно-следствената връзка между незаконосъобразния акт на изпълнителния директор на ДФ“Земеделие“ и имуществената вреда от 507.05 лева. В случай, че заявената сума не беше отхвърлена, а своевременно и в срок изплатена по заявката, ищецът не би се лишил от правото да ползва собствените си средства в размер на 4586.40 лева за периода от 07.07.2017г. до 08.08.2018г.

Кредиторът не дължи покана към длъжника по аргумент от чл.84, ал.2 ЗЗД. Разпоредбата визира момента на възникване на изискуемостта на едно облигационно задължение, чийто източник е договор. Паричното задължение на ДФ“Земеделие“ обаче намира своето правно основание в осъществено от негов орган непозволено увреждане, поради което приложима е нормата на ал.3 на чл.84 ЗЗД. Тезата на ответника не държи сметка за принципа за пълна обезвреда на вредите, причинени от непозволеното увреждане, установен в чл.51, ал.1 ЗЗД. Нейното споделяне би довело до освобождаване от отговорност на деликвента за причинените от него вреди за периода от осъществяване на вредоносното деяние до момента на обективизиране на претенцията на увредения за обезвреда.

На следващо място, главният иск е насочен към репарирание на вредите, причинени на ищеца от незаконосъобразен акт на орган на ответника, изразява се в пропуснати ползи и се измерва със законната лихва. Тази претенция е самостоятелна и не е свързана с дължимото от деликвента обезщетение за забава при изплащане на обезщетението за причинени имуществени вреди, което обезщетение за забава представлява самостоятелно по вид и основание парично задължение на длъжника, обусловено от и дължимо се заради ненавременното изпълнение на паричното задължение за обезвреда и по силата на закона (чл.86, изр.1 ЗЗД) се измерва също със законната лихва.

По тези съображения предявеният главен иск като основателен и доказан следва да бъде уважен за целия претендиран размер от 507.05 лева.

С оглед основателността на главния иск, такава е и акцесорната претенция на ищеца за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху уважения размер на обезщетението, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението.

На основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ основателна е претенцията на ищеца за присъждане на сторените в производството разноски в размер на 25 лв. заплатена държавна такса.

Така мотивиран, Административен съд София - град, I отделение, 43 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА по иск с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Държавен фонд „Земеделие“ да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], адрес: [населено място], [улица], ет. 1, ап. 3, представлявано от управителя М. Д. Р., обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 507.05 лева (петстотин и седем лева и пет стотинки), представляващи пропуснати ползи за периода от 07.07.2017г. до 08.08.2018г. от незаконосъобразен отказ на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ да изплати сума в размер на 4586.40 лева по заявка за плащане с рег. № 05/22/200916/83006/07.04.2017г. за отчетен период 01.03.2017г. – 31.03.2017г. по схема „Училищен плод“, заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска на 20.11.2019г. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“ да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], адрес: [населено място], [улица], ет. 1, ап. 3, представлявано от управителя М. Д. Р. 25 (двадесет и пет) лева разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: